

Dosarul nr. 2r-33/22
2-21039712-01-2r-13012022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – N. Mazur
Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău – V. Sîrbu, I. Țurcan, D. Dulghieru

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Ion Miron,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe
Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației de Coproprietari în Condominiu
nr. 292 împotriva lui Ion Miron și Liviu Miron cu privire la încasarea datoriei și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel depusă de către Ion Miron,

constată:

La data de 17 martie 2021 SA „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 292 s-
a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion
Miron și Liviu Miron, solicitând încasarea datoriei în mărime de 10 269,44 lei pentru
perioada mai 2019-decembrie 2020, a taxei de stat în mărime de 308,10 lei și a
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-
a admis parțial cererea depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 292.

S-a încasat de la Ion Miron și Liviu Miron în mod solidar în beneficiul ACC
nr. 292 suma datoriei pentru consumul energiei termice pentru perioada mai 2019-
decembrie 2020 pentru ap. 64 din bd. Moscova, nr. 7/2, mun. Chișinău în sumă de
9784,58 lei.

În rest, s-a respins cerința privind încasarea sumei de 484,86 lei cu titlu de
datorie ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la Ion Miron și Liviu Miron în mod solidar în beneficiul SA
„Termoelectrica” taxa de stat în mărime de 293,54 lei. (f.d. 47, 56-60)

La data de 06 octombrie 2021 Ion Miron a depus cerere de apel, solicitând
admiterea apelului, casarea hotărârii din 15 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet

de judecători. De asemenea, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, deoarece este pensionar și beneficiază de o pensie de 780 lei. (f.d. 49)

Prin încheierea din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea lui Ion Miron cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Ion Miron împotriva hotărârii din 15 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a comunicat apelantului Ion Miron despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4) a cererii de apel motivată pe suport de hârtie și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 220,15 lei, fiindu-i acordat un termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri. (f.d. 65-68)

La data de 08 decembrie 2021 Ion Miron a declarat recurs împotriva încheierii din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, scutirea de plată a taxei de stat, cu restituirea cauzei la rejudecare spre examinare în fond. (f.d. 76)

Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 12 ianuarie 2022 a restituit recursul declarat de către Ion Miron împotriva încheierii din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău pe motiv că încheierea nu poate fi atacată cu recurs separat. (f.d. 90-92)

Prin încheierea din 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către Ion Miron împotriva hotărârii din 15 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile expuse în încheierea din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 72-74)

La data de 30 decembrie 2021 Ion Miron a declarat recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, cu restituirea cauzei la rejudecare spre examinare în fond. (f.d. 95)

În motivarea recursurilor recurentul a invocat că cererea de apel întrunește toate condițiile legale, fiind indicate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia.

De asemenea, recurentul a menționat în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat că, este pensionar, beneficiază de o pensie în mărime de 775 lei lunar și este tutorele unei persoane incapabile de a munci, fiind bolnavă, iar din motiv de boală nu activează nici el. Astfel, din probele prezentate, consideră că poate beneficia de scutirea de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Ion Miron la 14 decembrie 2021 (f.d. 75), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către acesta.

Totodată, în cererea de recurs Ion Miron a menționat că a luat cunoștință cu încheierea instanței de apel la data de 22 decembrie 2021.

Astfel, recursul declarat la 30 decembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Totodată, în conformitate cu art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

De asemenea, din dispozițiile art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prevederi similare se conțin și în textul art. 4 alin. (1) din Legea taxei de stat, care stipulează că, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 octombrie 2021 Ion Miron, a depus cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 15 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Totodată, apelantul Ion Miron, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând că este pensionar și primește o pensie de 780 lei.

aflându-se astfel în imposibilitate să achite taxa de stat necesară din cauza insuficienței mijloacelor bănești. (f.d. 49)

Se reține că apelantul Ion Miron întru susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat pentru cererea de apel, a prezentat legitimația de pensionar nr. 1186388 eliberată la data de 25.01.2018 de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Ion Miron privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ion Miron și s-a acordat apelantului termen de 10 zile, din data recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4) apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat impusă pentru cererea de apel în mărime de 220,15 lei. Totodată, s-a explicat apelantului că în situația în care nu va lichida în termenul stabilit neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate la acestea, va fi restituită.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu prevederile legale citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii lui Ion Miron cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, ori Ion Miron, contrar prevederilor art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă și art. 4 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 06 decembrie 1992, nu a prezentat probe concludente și pertinente, prin care să se confirme incontestabil faptul că are o situație financiară precară. Cu toate că Ion Miron a invocat că este pensionar și beneficiază de o pensie mică, totuși nu a prezentat în acest sens niciun certificat (confirmare) valabil, la momentul adresării cu cerința de scutire de la plata taxei de stat pentru cererea de apel, care să ateste că nu dispune de mijloace financiare la conturi bancare, că nu deține în proprietate bunuri imobile sau mijloace de transport, informații de la organele fiscale privind lipsa veniturilor etc., încât face imposibilă achitarea taxei de stat impusă de instanța de apel.

Colegiul reține că legitimația de pensionar nr. 1186388 eliberată la data de 25.01.2018, precum și certificatul nr. 2021/92/19388 din 24 mai 2021 eliberate de Casa Teritorială de Asigurări Sociale, Rîșcani (f.d. 77), care au fost prezentate de către recurent la data de 09 decembrie 2021 instanței de apel, nu reprezintă probe suficiente, concludente și pertinente, ce ar demonstra lipsa mijloacelor financiare pentru a fi scutit Ion Miron de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În contextul enunțat, instanța de recurs conchide că la cazul speței nu au fost prezentate probe justificative care să demonstreze starea materială dificilă a lui Ion Miron ce face imposibilă achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Din motivele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră legală și întemeiată încheierea din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 112 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. (2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. (3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. (4) Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Din norma dată de drept rezultă că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătoresc. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Iar, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum s-a stabilit supra, prin încheierea din 10 noiembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a acordat lui Ion Miron termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4) cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat impusă pentru cererea de apel în mărime de 220,15 lei.

Atât în partea motivată, cât și în cea dispozitivă a încheierii din 10 noiembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău clar a indicat apelantului că apelul motivat și dovada achitării taxei de stat urmează să fie prezentate și înregistrate nemijlocit în cancelaria Curții de Apel Chișinău în termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantului că dacă nu va fi lichidat neajunsul menționat în termenul și locul cert stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Se reține că copia încheierii din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa de domiciliu a lui Ion Miron, recepționată de către ultimul la 02 decembrie 2021, fapt ce rezultă din avizul de recepție (f.d. 70).

Ca urmare, prin încheierea din 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Ion Miron, din motiv că în termenul stabilit apelantul nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Ion Miron, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 10 noiembrie 2021 a indicat expres termenul (de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri) și a identificat locul precis (concret) în care apelantul trebuia să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 220,15 lei, însă în termenul-limită stabilit, Ion Miron nu a prezentat în cancelaria Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în original.

La caz se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, recurentul/apelantul Ion Miron odată ce a recepționat încheierea din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, la data de 02 decembrie 2021, urma să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să depună diligența necesară pentru a prezenta apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat în cancelaria Curții de Apel Chișinău, până la expirarea termenului-limită stabilit de instanță.

Date fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău de restituire a apelului declarat de Ion Miron.

Nu poate fi reținut argumentul lui Ion Miron, invocat în cererea de recurs, precum că este pensionar și primește o pensie mică, precum și faptul că este tutorele unei persoane incapabile, precum și că din motiv de boală nu activează în câmpul muncii, ori, legislația în vigoare expres, cert și imperativ reglementează că situația materială precară necesită a fi dovedită prin probe pertinente și veridice, dar nu prin simple declarații formale, condiții ce nu au fost întrunite în speță.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că prin respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, instanța de apel i-a îngădit accesul la justiție, or, o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, și jurisprudența degajată a CEDO, în care cert se menționează că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Ion Miron și de a menține încheierea din 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul declarat de către Ion Miron.

Se menține încheierea din 13 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 292 împotriva lui Ion Miron și Liviu Miron cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas